

Rówieśnicy SEP- Polski Związek Piłki Nożnej

Polski Związek Piłki Nożnej został założony w dniach 20–21 grudnia 1919 w Warszawie podczas „1. zjazdu 31 polskich klubów piłki nożnej” (1. Założycielskiego Zgromadzenia PZPN) przy udziale 31 delegatów – po jednym z każdego klubu (wskutek zaginięcia kartotek PZPN, obecnie nie można odtworzyć nazw każdego z nich). Opracowano wówczas i zatwierdzono statut stowarzyszenia, którego twórcami byli Józef Lustgarten, Jan Polakiewicz i Jan Weysenhoff. Pierwszym prezesem wybrano działacza Cracovii – Edwarda Cetnarowskiego, a na siedzibę – Kraków (znajdowała się ona tam od 22 grudnia 1919 do 14 stycznia 1928).

Ponadto, podczas założycielskiego zgromadzenia: ogłoszono regulamin 1. Mistrzostw Polski w piłce nożnej (w sezonie 1920) oraz ustanowiono terytorialne granice związków okręgowych i powołano komitety organizacyjne poszczególnych OZPN: krakowskiego, lwowskiego, łódzkiego, warszawskiego oraz poznańskiego (26 lutego 1922 zatwierdzono powstanie trzech kolejnych: górnośląskiego, lubelskiego i wileńskiego, a 25 lutego 1923 – toruńskiego). W 1923 roku PZPN został oficjalnie przyjęty w poczet członków FIFA (Międzynarodowa Federacja Związków Piłkarskich), co zaowocowało tym, że już rok później biało-czerwoni wystąpili na igrzyskach olimpijskich w Paryżu. Mimo nieudanego występu, wraz z końcem roku w PZPN zarejestrowano już 510 klubów, 17 tysięcy zawodników i 200 sędziów. W ciągu zaledwie trzech lat liczba grających profesjonalnie w piłkę nożną zwiększyła się ponad siedmiokrotnie. Podczas zwołanego w lutym 1927 roku w Warszawie Walnego Zgromadzenia Sprawozdawczego PZPN kluby i PZPN nie doszły do porozumienia. W polskim piłkarstwie nastąpił rozłam – 14 najlepszych klubów utworzyło ligę. Tylko Cracovia, której prezesem był prezes PZPN Edward Cetnarowski, pozostała wierna Związkowi. Pierwszy mecz ligowy odbył się 2 kwietnia 1927 roku w Warszawie – Warszawianka pokonała Legię 4:1. Ligową rywalizację wygrała krakowska Wisła, pierwszym spadkowiczem została Jutrzenka Kraków. Tuż po rozgrywkach do ligi dołączyła Cracovia. Zwołane na 18 grudnia 1927 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie PZPN usankcjonowało wreszcie rozgrywki ligowe. W 1928 roku siedzibę PZPN przeniesiono do Warszawy, a rok później powstały kolejne nowe okręgi: białostocki, poleski i wołyński. 4 lutego 1951, na podstawie uchwały podjętej podczas Walnego Zebrania PZPN w Warszawie, doszło do rozwiązania Związku i powołano Sekcję Piłki Nożnej jako społeczną organizację podlegającą Głównemu Komitetowi Kultury Fizycznej. Uchwała o samorozwiązaniu nie była samodzielną decyzją PZPN a politycznym postanowieniem władz partyjno-państwowych PRL w szczytowym okresie stalinizmu w Polsce, czasie upodabniania wszelkich struktur państwowych do wzorców sowieckich. Identyczne uchwały podjęły wtedy władze wszystkich związków sportowych, które stały się komisjami w GKKF. 9 grudnia 1956, podczas Plenum Sekcji Piłki Nożnej GKKF w Warszawie na wniosek Prezydium SPN GKKF rozwiązano tę organizację i reaktywowano PZPN.